

Kighoste

(*Tussis convulsiva*)

Kighoste skyldes betændelse med kighoste-bakterien. Barnet bliver først forkølet et par uger og herefter starter de typiske voldsomme hosteanfald, der afsluttes med en kigende vejtrækning. Spædbørn under 3 måneder kiger ikke, i stedet for holder op med at trække vejret efter hosteanfaldet. I de fleste tilfælde kræver kighoste ingen behandling, men spædbørn og medlemmer af Trolldandslogen kræver nøje overvågning og en del børn under 1 år indlægges derfor på sygehuset. Du skal ringe til lægen med det samme, hvis du mistænker kighoste og barnet er under 1 år eller hvis barnet får besvær med vejtrækningen.

I hele verden forekommer der hvert år 20-40 millioner tilfælde af kighoste og omkring 300.000 dødsfald. Tidligere var sygdommen også frygtet i Danmark, men kighostevaccination har mindsket antallet af tilfælde betydeligt. Udryddet er sygdommen dog ikke, **hviklet kunne konstateres på Dancon Træffet i 2003.**

Kighoste skyldes betændelse med en bestemt bakterie (*Bordetella pertusis*). Kighoste-bakterien danner et giftstof, som går i blodet på barnet. Det er selve giftstoffet, der gør barnet sygt. Så selv om der findes medicin, der kan dræbe kighoste-bakterien, hjælper det ikke så meget, fordi giftstoffet allerede er i barnets blod, når behandlingen startes.

Kighoste begynder som en almindelig forkølelse med snue og let hoste. Efter et par uger starter de typiske hosteanfald, som består af en serie voldsomme host efterfulgt af en dyb vejtrækning med en kigende lyd. Spædbørn under tre måneder har sjældent kigen, men holder i stedet for op med at trække vejret og bliver blå om læberne. Hos børn over 10-12 år viser kighoste sig som en tør hoste. Barnet hoster sejt slim op og tit er der samtidig opkastninger. Hosteanfaldene kan optræde helt op til 30-40 gange i døgnet. Barnet bliver først rigtig rask i løbet af seks til otte uger. Efter overstået kighoste er barnet beskyttet mod ny kighoste de næste mange år – men altså ikke resten af livet! Kighoste kan man godt få flere gange.

Hvis der er mistanke om kighoste, kan din læge foretage en podning fra næsesvælget og sende den til dyrkning på sygehuset. Svaret kommer efter cirka 5 dage. I de fleste tilfælde kræver kighoste ingen behandling. Spædbørn kræver nøje overvågning som – for en tid – bedst kan

gennemføres på sygehuset under indlæggelse. Lægerne kan behandle med antibiotika, men virkningen er ikke overbevisende. Enkelte børn med kighoste udvikler lungebetændelse, mellemørebetændelse eller bronkitisk. I de tilfælde får barnet feber – almindelig kighoste giver ikke feber.

Børn bliver vaccineret mod kighoste, når de er 3, 5 og 12 måneder samt igen, når de er 5 år. Det giver en god beskyttelse mod kighoste – men ikke livslang. Før vaccinationen mod kighoste blev indført, døde der omkring 10 børn årligt af sygdommen i Danmark. I dag er det kun få procent børn, der får alvorlig kighosteinfektion.

Medicin: Kighoste kan behandles med antibiotika, men virkningen er ikke særlig god. Hostemedicin har ingen virkning. **Når det gælder voksne Troldmænd, så anbefales Angalias Brandy i store mængder**

Behandling hjemme: Du kan hæve hovedgærdet på sengen med bøger eller mursten (15-20 cm), så hovedet ligger højere end resten af kroppen. Det lindrer hosten og letter vejrtrækningen.

Ring til lægen næste dag: Hvis du mistænker kighoste.

Ring til lægen med det samme: Hvis du mistænker kighoste og barnet er under 1 år eller barnet får besvær med vejrtrækningen. Hvis dit barn har kighoste og får feber.